

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของ นายอนุรักษ์ มาประณีต ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๐/๒๕๕๒

เรื่องพิจารณาที่ ๑๘/๒๕๕๐

วันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๖๕ วรรคสาม ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๘ มาตรา ๔๘ วรรคสาม และมาตรา ๕๐ หรือไม่

ความเห็น

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๖๕ วรรคสาม บัญญัติว่า “การลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาให้กระทำเท่าที่สมควรเพื่อการอบรมสั่งสอนตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด” พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นกฎหมายที่ตราขึ้น เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพคุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก รวมทั้งป้องกันไม่ให้เด็กถูกทารุณกรรม และตกเป็นเครื่องมือในการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ สำหรับมาตรา ๖๕ นี้ อยู่ในหมวด ๗ ว่าด้วยการส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา ความในหมวดนี้กำหนดให้โรงเรียนและสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนว ให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคมและความปลอดภัย แก่นักเรียนและนักศึกษา และยังให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา เช่น การสอบถามครู อาจารย์เกี่ยวกับความประพฤติของเด็ก แนะนำหรือตักเตือนผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลเด็ก และสอดส่องดูแลพฤติกรรมของบุคคลหรือแหล่งชักจูงเด็กให้ประพฤติในทางมิชอบ เป็นต้น ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา โดยต้องประพฤติตนตามระเบียบของโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่กำหนดในกฎกระทรวง และพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดำเนินการเพื่อส่งเสริมความประพฤตินักเรียน นักศึกษา เห็นว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๖๕ วรรคสาม เป็นมาตรการการลงโทษเพื่อการอบรม

สั่งสอน ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา การที่ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๔ ได้แย้งว่า การให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียน และนักศึกษา ขัดหรือแย้งต่อประเพณีการปกครองประเทศไทย และเป็นกรจำกัดเสรีภาพของบุคคล ในทางวิชาการ การศึกษาอบรม และการเรียนการสอนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕ มาตรา ๔๕ วรรคสาม และมาตรา ๕๐ นั้น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕ มาตรา ๔๕ วรรคสาม และมาตรา ๕๐ เป็นบทบัญญัติในส่วนที่ ๑ บททั่วไป และส่วนที่ ๘ ของหมวด ๓ ว่าด้วยสิทธิ และเสรีภาพของชนชาวไทย โดยมาตรา ๒๕ เป็นการวางหลักประกันความมั่นคงแห่งสิทธิ และเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ว่า จะถูกจำกัดมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ซึ่งจะจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจะกระทำได้อย่างได้หลักเกณฑ์ ที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้โดยให้มีผลบังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะเจาะจง เห็นว่า พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๖๕ วรรคสาม ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา เป็นกฎหมายที่ให้อำนาจ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕ ที่สามารถจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลได้ การลงโทษนักเรียนและนักศึกษาก็เพื่อส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษาให้ดีขึ้น เป็นการกระทำเท่าที่จำเป็นและหาได้กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพแต่อย่างใด เพราะระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๕ มีอยู่ ๔ สถานคือ ๑. ว่ากล่าวตักเตือน ๒. ทำทัณฑ์บน ๓. ตัดคะแนนความประพฤติ ๔. ทำกิจกรรม เพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ทั้งระเบียบดังกล่าวมีผลบังคับใช้เป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับ แก่กรณีใดกรณีหนึ่ง

ส่วนมาตรา ๔๕ วรรคสาม และมาตรา ๕๐ เป็นบทบัญญัติในส่วนที่ ๘ สิทธิและเสรีภาพ ในการศึกษา โดยมาตรา ๔๕ วรรคสาม มีเจตนารมณ์เพื่อให้บุคคลมีความเสมอภาคในการศึกษา ส่วนมาตรา ๕๐ มีเจตนารมณ์เพื่อให้บุคคลมีเสรีภาพในทางวิชาการ การศึกษาอบรม การเรียนการสอน การวิจัยและการเผยแพร่งานวิจัยตามหลักวิชาการ เห็นว่ามาตรา ๖๕ วรรคสามซึ่งให้อำนาจรัฐมนตรี ออกระเบียบลงโทษนักเรียนและนักศึกษา หาได้ขัดต่อเจตนารมณ์ที่จะให้บุคคลมีความเสมอภาค

ในการศึกษา หรือขัดต่อเจตนารมณ์เพื่อให้บุคคลมีเสรีภาพในทางวิชาการ การศึกษาอบรม การเรียน การสอน แต่อย่างใด กลับเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนและนักศึกษาอยู่ในระเบียบ ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ไม่กระทำการที่เสื่อมเสีย ทั้งเป็นการป้องกันมิให้นักเรียนและนักศึกษาที่ความประพฤติไม่ดีไปรบกวนสิทธิ และเสรีภาพของบุคคลอื่นที่จะได้รับศึกษาการอบรม การเรียนการสอน อีกด้วย

ด้วยเหตุผลดังที่ได้วินิจฉัยมาแล้ว จึงมีความเห็นว่า พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๖๕ วรรคสาม เป็นบทบัญญัติที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕ มาตรา ๔๘ วรรคสาม และมาตรา ๕๐

นายอนุรักษ์ มาประณีต

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ